

Зелений світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№780 (243) червень 2010

виживання
демократія
гуманізм

У ЛЬВОВІ ВИСАДИЛИ ПОНАД ТИСЯЧУ ЗЕЛЕНИХ НАСАДЖЕНЬ

Під час місячника озеленення та благоустрою у Львові було висаджено 780 дерев та 311 кущів. Також у парку «Знесіння» закладено 750 штук посадкового матеріалу чагарника, повідомляє прес-служба Львівської міської ради.

У толоках взяли участь майже 30 тис. осіб. Відтак упорядковано 14 парків,

11 кладовищ та 5,7 млн квадратних метрів прибудинкових територій. Ліквідовано 39 стихійних сміттєзвалищ. З парків вивезено 113 тон побутового та будівельного сміття.

Управління екології та благоустрою висловлює подяку всім, хто долучився до толок.

ПЛАНИ КЕРІВНИЦТВА КРАЇНИ З ДОБУДОВИ 3-ГО ТА 4-ГО ЕНЕРГОБЛОКІВ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АЕС Є НЕРЕАЛІСТИЧНИМИ

Нещодавно уряд України ухвалив Угоду з Російською Федерацією про кредитування будови двох блоків ХАЕС. Проте, перспективи нарощування атомних енергетичних потужностей України виглядає більше авантюрою, ніж стратегічними інвестиціями в українську енергетичну інфраструктуру, вважають представники Національного екологічного центру України.

«ЗАТ «Атомбудекспорт» (РФ) – компанія, що виграла конкурс на будівництво ХАЕС3/ХАЕС4 та головний проектувальник будівництва атомних реакторів за кордоном, має виробничі обмеження та вже обтяжена міжнародними зобов'язаннями, що додає більшого скептицизму планам будови ХАЕС3/ХАЕС4 до 2016 року. Більше того, у світі не існує жодного працюючого реактора ВВЕР-1000 (В-392Б), який планується побудувати на Хмельницькій АЕС. Росія лише планує його будівництво, але такі роботи наразі не ведуться. Наявність на ХАЕС напівзбудованих споруд лише технічно

ускладнює внесення змін до конструкції блоку та здорожує проект», – йдеться у повідомленні НЕЦУ.

На сьогодні Україна не має власних коштів для самостійного фінансування будови блоків ХАЕС3/ХАЕС4. Заяви про те, що на будову реакторів РФ надасть кредит, також викликає сумніви, оскільки такі ж заяви лунали відносно будівництва реакторів у Болгарії, проте проект досі не реалізується.

«В Україні вже існує надлишкова встановлена потужність, а очікуваного росту споживання електроенергії не відбувається. Так, наприкінці лютого, тобто у пік споживання електроенергії, 5 з 15 діючих енергоблоків, з різних причин не подавали електроенергію у мережу, – сказав Артур Денисенко, координатор енергетичної програми Національного екологічного центру України. – Україна має направити зусилля на збільшення енергоефективності нашої економіки».

ЧЕРВЕНЬ

- 1 - Міжнародний день захисту дітей
- 4 - Міжнародний день безвинних дітей – жертв агресії
- 5 - Всесвітній день навколишнього середовища
- 6 - День працівників водного господарства
- 17 - Всесвітній день боротьби із запустілюванням і засухами
- 20 - День медичного працівника
- 22 - День скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні. Поча-ток Другої Світової війни
- 26 - Міжнародний день на підтримку жертв тортур
 - Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їхнім незаконним обігом
- 28 - День Конституції України
 - День молоді

ПОГАНО ДЛЯ ЕКОНОМІКИ, ДОБРЕ ДЛЯ КЛІМАТУ

Вулканічна хмара паралізувала авіасполучення в Європі й наробила економічних збитків. Але екологи радіють: європейське небо змогло дещо «передихнути». Адже кожен нездійснений рейс – це менші викиди CO₂ в атмосферу.

На фоні економічних збитків для авіатранспорту, заподіяними вулканічною хмарою, мало хто звертає увагу на позитивний бік медалі, а саме – оздоровчий ефект для клімату. Експерт німецької неурядової екологічної організації Germanwatch Ян Бурк підрахував, скільки викидів шкідливого для довкілля вуглецю було зекономлено завдяки вимушеній зупинці авіаруху над Європою.

«Ми підраховували, скільки викидів CO₂ на день за цей період не було спричинено, – розповідає Бурк. – Можна констатувати, що це більш як мільйон тон на день. А якщо цю цифру помножити на тиждень, це відповідає приблизно річним викидам Литви або одному відсотку від річних викидів Німеччини. А це доволі багато».

Бурк наголошує, що це лише приблизні оцінки. Сюди не враховано низку нездійснених трансатлантичних рейсів із США та Канади. Крім того, багато людей змушені були пересісти на автомобілі та потяги, які теж спричиняють викиди CO₂. Але їх не порівняєш з тими, які спричиняють авіаперевезення.

«Для порівняння можна сказати: аби викинути в атмосферу тону вуглецю, на літаку потрібно подолати три тисячі кілометрів, на машині – сім тисяч і на залізниці – 15-20 тисяч кілометрів. З цього видно, що повітряні перевезення справді є найшкідливішими для довкілля», – каже Ян Бурк.

Бурк зауважує, що особливе занепокоєння кліматологів викликає те, що повітряні перевезення у світі дуже швидко розвиваються, а отже, різке зростають і викиди CO₂, спричинені авіатранспортом. Інші сектори – такі, як промисловість чи дорожньо-транспортний рух – нині навпаки намагаються скорочувати емісію шкідливих газів. Однак те, що вдається «зеконотити» в інших галузях, «з'їдають» дедалі зростаючі повітряні перевезення.

Екологічна газета України.
Виходить з 1989 року.

Засновники газети: УЕА
«Зелений світ» та колектив
редакції.

Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.

Ідентифікаційний код
№

Адреса: Контрактова пло-
ща, 4, Київ-70,
тел./факс: 417 43 83

E-mail: zelsvit@p5com.com

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самоїленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами
матеріалів, можуть не збігатися
з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються
і не повертаються. Листування
з читачами лише на сторінках
газети.

Надруковано УЕА «Зелений
світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються
матеріали з інтернет-видань:
Кореспондент.net; Майдан-
ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru;
«Обозреватель», eko.portal.

УЕА «Зелений світ» створе-
на в 1988 році як реакція суспільства на жахливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самоїленко.

Газета «Зелений Світ» була,
на час створення, одним з
найперших неформальних ан-
тирежимних видань, в якому
відкривалася правда про стан
здоров'я нації та екологічні не-
газарди в країні. Газета стала
рупором демократії. В епоху
тотального замовчування та
брехні на наших шпальтах від-
кривалися жакні картини радян-
ської дійсності.

Президенту України В.Ф.Януковичу
Прем'єр-Міністру України
М. Я. Азарову

Голові Верховної Ради В.М.Литвину
Київському міському Голові
Л.М.Черновецькому

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

Про створення нестерпних умов
проживання киянам та саботаж
вищення екологічних проблем
київською міською владою

Останні роки київська міська влада, прикриваючись гучною риторикою про турботу за обездолених, зробила обездоленими 99 відсотків киян. Виходячи із свого під'їзду, жоден з киян не може побачити межі своєї прибудинкової території. Газони, зелені насадження, дитячі майданчики знищені. По дорозі до зупинок громадського транспорту (станції метро особливо) приходиться пробиратися через лабіринти так званих МАФів та дихати тротуарною пилюкою, яка ніколи не прибирається. Давно забута практика, коли за власниками магазинів, підприємств та установ була закріплена вся територія міста, яка вчасно прибиралась від снігу зимою, а влітку – поливалась. Будь яка, бодай невелика, купка сміття на закріпленій території слугувала приводом для персонального штрафу керівнику, або зняття з займаної посади чи закриття торгової точки.

Такі прості рішення не потребують фінансових затрат, але потребують щоденної копійки роботи спеціалістів з благоустрою та керівників міста і районів.

Просто катастрофічною стала робота Київзеленбуду, який зі звітів десятками тисяч висаджує дерева, але не доглядає за ними, як і за тими, що були висаджені раніше. Тому вже сотнями прибирає засохші та переорює зелені майданчики, які два-три роки назад озеленовались купленим за кордоном за гроші киян цінним посадковим матеріалом. Доглядати зелені насадження уже нікому. Штат Київзеленбуду скорочений майже на половину. Його вистачає лише на те, щоб пускати пилюку, в прямому та переносному смислі, в очі киян.

Не використовує Київзеленбуд такого дієвого важеля, як спільні рейди з міліцейськими патрулями. Саме за допомогою контролю та адмінштрафів можна швидко прибрати автомобілі з зелених газонів, а пляшки з-під пива, води та поліетиленові пакети з парків і скверів міста. Знову ж таки, це не забирало би гроші з міської казни, а приносило гроші в казну.

Зовсім катастрофічно виглядає ситуація на берегах річок та озер, де господарює комунальне підприємство «Плесо».

Якщо, Київзеленбуд, через своє «ко-

ріння» витягає гроші з землі, то Плесо «робить гроші» з води, роздаючи в довгострокову та короткострокову оренду пляжі, набережні, береги річок та озер, які належать киянам. І тепер, їх власники – кияни, через таке «господарювання» Плесо не можуть підійти ні до річок, ні до озер, а ні прогулятися набережною.

Але, наскільки нам відомо, завдання КП Київзеленбуд та КП Плесо зовсім інше – утримувати в належному, для європейської столиці, стані, – парки, сквери, газони та водні об'єкти, щоб ними могли користуватися та отримувати естетичне задоволення як кияни, так і гості столиці.

Це лише вершина айсбергу екологічних проблем Києва, які можна вирішити без додаткового фінансування.

Значно більше їх криється при реалізації Генерального плану розвитку м. Києва. Потрібно негайно відкинути концепцію забудови міських земель за рахунок їх ущільнення або зменшення площ зелених насаджень. Треба негайно повернутись до концепції Київського територіального округу і продовжити розбудовувати місто за рахунок земель Київської області. Саме ці землі, навколо міської смуги техногенно забруднені і не представляють цінності для сільськогосподарського використання. Тому, зберігши ліси Вишгородського, Броварського, Бориспільського, Васильківського та Києво-Святошинського районів можна спокійно розбудовувати Київ на деградованих землях Київської області.

Ми, екологічна громадськість України та міста Києва, впевнені, що нас почує нова влада, і взаємна співпраця подолання екологічних та техногенних загроз Києва продемонструє її відданість європейським цінностям.

Всеукраїнські екологічні громадські організації

Голова УЕА «Зелений світ»
Ю.Самоїленко

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ

про вплив розробки родовища «Хотиславське» (республіка Білорусь) на навколишнє середовище у транскордонному контексті

Українська екологічна асоціація УЕА «Зелений світ», керуючись положеннями Конституції України (ст. 13, 16, 40, 50 та 66), Законів України: «Про інформацію» (ст. 5, 6, 9, 10, 22, 29, 31, 32, 43 та 44), «Про об'єднання громадян» (ст. 20), «Про охорону навколишнього природного середовища» (ст. 3, 9, 10, 21 та 25-1), «Про природно-заповідний фонд України» (ст. 10 та 13), а також Конвенцією про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля та Конвенцією про оцінку впливу на навколишнє середовище у транскордонному контексті (Espoo), здійснюючи, згідно зі Статутом організації, громадський моніторинг стану дотримання органами державної влади суспільних екологічних прав та захисту цілісності навколишнього природного середовища, прозорості та відкритості у прийнятті урядових управлінських рішень, враховуючи наростаючий суспільний резонанс та стурбованість вчених фахівців щодо очевидної потенційної загрози, яку створює збереженню екологічної

Початок на ст. 2

рівноваги унікального природного комплексу Шацькі озера та інших об'єктів природно-заповідного фонду України у Волинській області розробка на території Білорусі родовища крейдових відкладень «Хотиславське», звертається із запитом у таких питаннях:

- Чи є вичерпною, відповідно до вимог Конвенції Еспоо, інформація, надана Україною білоруською стороною щодо розробки II черги родовища «Хотиславське»?

- На якій стадії перебувають офіційні консультації у рамках Конвенції Еспоо уповноважених урядових органів нашої держави та Білорусі та оцінка транскор-

донного впливу від розробки II черги родовища «Хотиславське» на природне середовище України?

- Чи залучені до оцінки транскордонного впливу державні органи Польщі?

- Як представлені у консультаціях неурядові організації екологічного спрямування України та Білорусі?

- Чи представлені і чи враховуються під час консультацій висновки українських науковців щодо очікуваного впливу від розробки родовища на гідрологічний режим Шацьких озер та природне середовище Волинської області в цілому?

- Чи проводиться на родовищі на даний час (до остаточного рішення щодо

запланованої діяльності) виробнича діяльність (видобування крейди)?

- Чи плануються, і які, природоохоронні заходи щодо зниження негативного впливу на природне середовище заповідних об'єктів національного рівня на Волині у разі реалізації білоруською стороною запланованої діяльності? Які дії варто очікувати від органів державної влади України у разі відсутності бажаної ефективності таких заходів?

- Яким чином здійснюється (буде здійснюватись) інформування українського суспільства щодо вищевикладених питань?

Голова УЕА "Зелений Світ"
Ю. Самойленко

ОСНОВНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ М. КИЄВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Сучасний Київ, де сьогодні мешкає близько 3 млн. киян, входить до числа десяти найбільших міст Європи, а за кількістю населення та площею території, що в межах міської смуги становить 835,6 км, поступається лише таким європейським містам, як Москва, Лондон, Санкт-Петербург, Рим і Берлін.

Основними завданнями розвитку м. Києва є забезпечення сталого збалансованого розвитку міста як столиці України шляхом екологізації економіки міста, вдосконалення механізмів управління та контролю у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Серед чинників довкілля виділено основні медико-екологічні проблеми міста, які завдають шкоду навколишньому природному середовищу та здоров'ю населення:

якість питної води та надійність каналізаційної мережі;

забруднення атмосферного повітря;

накопичення відходів;

стан зелених насаджень.

Стан прибережно-захисних смуг водних об'єктів міста.

На території міста розташовано 422 водойми різного типу. Стан водойм міста викликає серйозне занепокоєння, оскільки багато з них засмічені та забруднені, захиражені звалищами побутових та будівельних відходів. Крім того, багато водокористувачів здійснюють скидання зворотних вод безпосередньо в р.Дніпро та інші водні об'єкти міста, які займають площу 6,7 тис.га.

На специфіку земельного надбання міста впливає надзвичайна протяжність прибережної смуги, котра через винятково високу кількість проток, островів інших водойм сягає близько 35 км. Як правило, прибережні площі пов'язані із цінними природними біокомплексами рослинного і тваринного світу, мають

рекреаційне, оздоровче значення і формують характерне ландшафтне обличчя міста, що обумовлює необхідність забезпечення їх недоторканості. Водночас, саме в таких мальовничих урочищах зростає офісно-котеджна забудова, в тому числі у межах водоохоронних зон.

Відсутність затверджених водоохоронних зон (ВЗ) і ПЗС міста Києва і винос їх в натуру (на місцевості) призвели до наступних порушень природоохоронного законодавства України чиновниками міської влади та громадянами, що в свою чергу є основними екологічними проблемами міста:

- скорочення розмірів прибережних захисних смуг;

- надання земельних ділянок прибережних захисних смуг (земель водного фонду) у власність або тимчасове користування;

- порушення режиму землекористування у водоохоронних зонах та на землях водного фонду;

- наявність несанкціонованих звалищ побутових та будівельних відходів на території прибережних захисних смуг водойм та річок міста, особливо в містах масового відпочинку громадян;

- самозахоплення земельних ділянок прибережних захисних смуг та зелених зон призводить до зменшення рекреаційних територій, які служать для масового відпочинку населення, приблизно на 0,5 тис.га щорічно.

Виходячи з вищевикладеного, для поліпшення екологічного стану ПЗС та ВЗ необхідно:

- закінчити розробку та погодження проектів прибережних захисних смуг по районах міста та винести їх на місцевість;

- створити перелік (кадастр) існуючих об'єктів господарювання в межах встановлених водоохоронних зон та прибережних захисних смуг, для подальшого винесення об'єктів, господарська діяльність яких не відповідає вимогам (ст.89 Водного кодексу України та ст.61 Земельного кодексу України);

- заборонити будь-яке будівництво на землях водного фонду;

- при наданні права користування земельними ділянками на землях водного фонду на умовах оренди, суворо контролювати дотримання вимог Зе-

мельного та Водного кодексів України та інших нормативно-правових документів у галузі охорони навколишнього природного середовища;

- об'єкти господарювання, розташовані у водоохоронних зонах, прибережних захисних смугах та на островах, в обов'язковому порядку, повинні бути підключені до міських каналізаційних мереж;

- вжити відповідні заходи впливу, передбачені ст. 212 Земельного кодексу України, до громадян та юридичних осіб, що здійснили самозахоплення земельних ділянок на землях водного фонду.

Крім того, відбувається масове використання підземних вод без дозволу на спеціальне водокористування та ліцензій на користування надрами, що в свою чергу призводить до їх забруднення, розвитку депресійних воронок та зниження рівнів підземних вод.

Проблема каналізаційної мережі міста.

У Києві склалась критична ситуація зі станом міських каналізаційних колекторів, яка може призвести до виникнення надзвичайних ситуацій.

На балансі ДКЦО „Київводоканал” знаходиться майже 2500 км каналізаційних мереж, із яких в аварійному стані – майже 900 км, що потребують негайного ремонту. Значний відсоток амортизації основних фондів (мереж та обладнання) і недостатні обсяги фінансування експлуатаційної діяльності впродовж останніх років призвели до збільшення кількості аварійних витоків та пошкоджень.

Заходи "Програми ремонту, реконструкції та розвитку каналізаційного господарства міста Києва на період 2000-2010 роки" фінансуються частково та на теперішній час виконані на 30 відсотків.

Невиконання заходів вищеназваної програми може призвести до екологічної катастрофи

Початок на ст. 3

ОСНОВНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ М. КИЄВА ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

в місті та забруднення р. Дніпро.

Забруднення атмосферного повітря викидами від автотранспорту.

Протягом 2009 року в атмосферу міста викинуто 275,2 тис. тонн забруднюючих речовин від стаціонарних і пересувних джерел забруднення.

Викиди забруднюючих речовин від автотранспорту з року в рік зростають та негативно впливають на стан атмосферного повітря в місті. На сьогодні вони складають 90% всіх викидів. Другорядну роль відіграють теплоелектростанції (ТЕЦ), а також підприємства будівництва, машинобудівної, хіміко-фармацевтичної та харчової промисловостей. У 2009 році викиди забруднюючих речовин у повітряний басейн здійснювали 465 підприємств, установ та організацій міста. Від них в атмосферу надійшло 27 тис. тонн.

Викиди автотранспортних засобів особливо небезпечні тому, що здійснюються в безпосередній близькості від тротуарів у зоні активного пішоходного руху.

Крім забруднення атмосферного повітря, міський транспорт та його супутня інфраструктура є головними забруднювачами водних об'єктів та ґрунтів нафтопродуктами. Насамперед, це стосується відкритих автостоянок, гаражних кооперативів та автозаправних станцій, які не обладнані локальними очисними спорудами дощових стоків, або обладнані у вигляді «муляжів». Негативно впливають на стан довкілля і відходи автотранспортних засобів, які утворюються в процесі їх експлуатації, а саме: відпрацьовані мастила, фільтри, акумулятори, відпрацьовані шини, деталі та корпуси автомобілів та ін., утилізацію яких належним чином ще не налагоджено.

Для вирішення проблеми необхідно впровадити:

- європейські стандарти викидів від автотранспорту, які на сьогоднішній день уже діють у більшості столиць Євросоюзу;

- жорсткий контроль за якістю пального, що постачається і реалізується в місті автозаправними станціями, його відповідність державним стандартам, а також реальна, а не на папері, заборона реалізації у столиці етильованого бензину;

- заміну палива нафтового походження на екологічно чистий природний газ, передусім у системі комунального автотранспорту;

- забезпечення максимально можливого перевезення пасажирів на електротранспорті (метрополітен, тролейбус, трамвай). Насамперед, це означає необхідність подовження системи ліній Київського метрополітену, зокрема: Куренівсько-Червоноармійської в бік

Національного комплексу „Експоцентр України” і будівництво лінії метрополітену до житлового масиву Троєщина. Розвиток цих ліній метрополітену дасть змогу зменшити обсяги використання наземного транспорту (автобусів), зокрема на пр. 40-річчя Жовтня, де вже практично вичерпана пропускна спроможність автомагістралі;

- звільнити від МАФів, передбачені проектом, парковочні місця для автотранспорту на станціях метрополітену, що розташовані на в'їздах до столиці. На основних магістралях, що ведуть в центр міста додатково обладнати багатоповерхові автостоянки.

Поводження з відходами.

Незважаючи на тенденцію деякого зменшення обсягів утворення відходів виробництва, в місті триває процес накопичення відходів різних видів.

Невирішеними залишаються такі проблеми поводження з відходами:

- не запроваджена чітка система утилізації та використання для потреб столиці продуктів переробки макулатури, склобою, автомобільних шин, полімерних відходів, відходів легкої та харчової промисловості, відпрацьованих нафтопродуктів тощо;

- не впроваджена система поводження (знешкодження) з токсичними відходами. Необхідно вирішити питання щодо облаштування сучасного екологічно безпечного полігону токсичних відходів, який зараз відсутній. У Києві на території промислових підприємств та на звалищах сконцентровано близько 170 тис. тонн промислових токсичних відходів;

- не організовано утилізацію золи, що утворюється на сміттєспалювальному заводі „Енергія”, та золошлакової суміші, що утворюється на ТЕЦ-4, вапняного та ванадіймісткого шламу, що утворюється на ТЕЦ-5 та ТЕЦ-6. Вже зараз шламонакопичувачі на ТЕЦ-5 та ТЕЦ-6 заповнені на 83 та 88 % відповідно;

- не вирішена проблема утилізації шламу гальванічного виробництва та мулу від миття транспорту.

При зберіганні таких відходів на територіях підприємств більше 2 років, згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 3.08.1998 р. № 1216, необхідна наявність Паспорту місць видалення відходів (МВВ). На сьогодні налічується вже понад 200 таких паспортів. Наявні технології очистки стічних вод недостатньо ефективні, тому відходи гальванічних виробництв є одним із основних джерел забруднення водного басейну міста високотоксичними важкими та кольоровими металами (цинк, нікель, хром, мідь, кадмій тощо). Очистні споруди Бортницької станції аерації щодобово затримують 9-12 тис. куб.м органічних речовин, забруднених солями важких металів. Щорічно на мулові площадки очисних споруд БСА надходить 1,8 млн. тонн осадів міських стічних вод та на піскоуловлювачах осаджується 10,92 тис. т піску. Після біологічної очистки ця велика кількість мулу ніде не використовується, а просто заховується, що потребує відведення нових територій для їхнього накопичення.

Залишається невирішеною пробле-

ма організації постійного контролю за роботами з приведення території та будівель колишнього заводу «Радикал» в екологічно безпечний стан, видалення та утилізація ртутьвмісних відходів.

Не вирішено питання охорони та контролю за станом пункту тимчасового зберігання берилієвмісних відходів на території ДНВП «Захід».

Досі у Києві відсутня схема санітарної очистки міста.

Необхідно створення нових потужностей зі знешкодження побутових та промислових відходів (сміттєспалювальні заводи, полігони із захоронення побутових відходів та високотоксичних промислових відходів, будівництво III черги діючого полігону будівельних відходів), будівництво ділянок компостування органічної складової твердих побутових відходів, деревини, листя, гілок та інше з подальшим отримання високоякісного компосту, будівництво промислової установки з утилізації активного мулу міських стоків Бортницької станції аерації.

Для європейської столиці вкрай необхідно запровадження схеми роздільного збирання відходів з метою вилучення з них цінних компонентів для повторного використання та зменшення навантаження на полігон побутових відходів. Замість сприяння цій важливій справі міська влада взялася нищити заводи таких підприємств.

Контроль за станом зберігання радіаційних відходів на спецкомбінаті «Радон» свідчить про поширення забруднення ґрунтів та підземних вод. Необхідно негайно втручання держави для вирішення питання консервації вказаних відходів та припинення подальшого забруднення навколишнього середовища.

Також, у місті не вирішуються питання з утилізації відпрацьованої побутової та оргтехніки.

Відсутні потужності для знешкодження небезпечних лікарняних токсичних відходів.

Стан зелених насаджень.

Найбільш не захищеними територіями від антропогенного впливу в місті вважаються природні комплекси у межах природно-заповідного фонду. Зараз у Києві нараховується 118 таких територій та об'єктів загальною площею 13 тис. га. Саме ці території міська влада піддає найбільшому пограбуванню.

Важливою складовою частиною національної екологічної мережі в межах Києва є міські ліси, загальна площа яких поки що становить 35,9 тис.га.

Роботи з виявлення та заповідання нових природно-заповідних об'єктів та території міста в останні роки практично не ведуться.

Відсутній дієвий контроль за станом природозаповідного фонду міста та станом зелених насаджень.

Розмови та проекти з винесення меж в природу заповідних територій міста, залишаються на рівні розмов.

Завдяки неконтрольованій забудові, катастрофічно зменшуються зелені зони столиці.

Ю.Самойленко

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЯДЕРНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Енергетичне господарство України – як конгломерат, до складу якого входять суб'єкти господарювання щодо розвідування, видобування, переробки, виробництва, зберігання, закупівлі, транспортування, передачі, розподілу, збуту чи продажі енергетичних продуктів – палив, електричної і теплової енергії, є природною монополією, діяльність якої не забезпечена єдиною системою державного регулювання, статистики, стратегічного планування, моніторингу виробництва і споживання енергетичних продуктів, формування їх балансів. Відповідно, загальнодержавних критеріїв щодо оцінки стану енергетичного господарства і його перспективи немає. Всілякі програми і проекти, що діють в певних секторах енергетичного господарства, спорадично впливають на динаміку відносин всередині цього конгломерату, але якісних змін основних індикаторів життя суспільства – якість життя людини, безпека її життя і діяльності, доступність до цивілізаційних благ чекати не доводиться. З цієї причини процеси, які відбуваються в енергетиці виходять на чільне місце щодо формування політичних і соціальних ризиків в найближчій перспективі.

Стосовно ефективності використання енергії, то Україна є безсумнівним світовим лідером марнотратства – у 2,6 разів вище середньосвітового рівня. З урахуванням того, що залежність України від імпортованих енергоносіїв складає 61%, таке марнотратство виводить країну за межі нормальних економічних ризиків існування.

Структура споживання первинної енергії в Україні відзначена тим, що її складові – природний газ – 41% і ядерне паливо – 17% не тільки є рекордними в світі за обсягом, а і належать до критичного імпорту.

Баланс видобутку та споживання вугілля наступний: – загальний видобуток складає близько 80 млн. тон, при зольності 38,7%, споживання 66 млн. тон, з них тепловими електростанціями – 25,2, коксохімія – 32,6, комунально-побутові потреби – 3,6, інші – 4,5.

Баланс нафти і газового конденсату – видобуток всього – 4,3 млн. тон, імпорт 23,7. Споживання (разом з переробкою) – 28,0, для внутрішніх потреб – 18,0.

Баланс газу – власний видобуток 20,4 млрд. куб.м., імпорт 56,4. Споживання – 76,8, з яких технологічні втрати – 9,0, виробництво електричної та теплової енергії – 19,1, металургія – 9,5, хімічна промисловість – 8,6, машинобудування – 1,5, виробництво будматеріалів – 1,5, харчова промисловість 2,1, АПК – 0,7, населення – 17,7, транспорт – 0,5, інші споживачі – 6,6.

Ядерне паливо – потреби АЕС України на 100 відсотків залежать від поставок свіжого ядерного палива з Росії, частково, на 30% скомпенсовані

поставками з України уранового концентрату власного видобутку і переробки. З 2005 року на енергоблоці №3 ЮУ АЕС проходили кваліфікацію 6 паливних касет американського виробництва (компанія Westinghouse). Програма власного виробництва ядерного палива затверджена постановами КМУ від 12. 04. 1995 р. №267, та від 06. 06. 2001 р. №634-8, не враховує сучасних міжнародних політичних реалій, техніко-економічної складової і екологічних обмежень.

Встановлена потужність електростанцій України складає 52,7 млн. кВт., з них теплові – 30,5, атомні – 13,8, ГЕС і ГАЕС – 5,1, блок-станції та ін. – 3,3. Впродовж останнього десятиріччя 21,8 млн. кВт потужностей не було задіяно в осінньо-зимових максимумах навантажень і повинні бути списані в установленому порядку. Продовження їх експлуатації призвело до розбалансування вмотивованих тарифів і викликало потребу в перехресному субсидуванні окремих суб'єктів діяльності в енергетичній сфері і, відповідно, появи системних зловживань. Штучно створені умови, коли частка виробництва енергії на АЕС складає майже 50%, спричинили різке погіршення економічних показників теплових станцій, а використання енергоблоків ТЕС у режимі поточних параметрів спричиняє значні перевитрати органічного палива і призводить до наднормативного забруднення навколишнього природного середовища.

Штучне формування низького тарифу на електроенергію поставило АЕС в особливо небезпечні умови щодо виконання регламентних заходів з дотримання ядерної безпеки АЕС. Це викликало перевантаження атомних станцій радіоактивними відходами і відпрацьованим ядерним паливом. В порушення принципів ядерного законодавства України, що не допускає відкладених рішень з питань поводження з РАВ, відпрацьованим ядерним паливом, ядерним страхуванням і накопиченням коштів на зняття енергоблоків з експлуатації вносяться законопроекти щодо змін чинного законодавства. Автори цих змін насамперед дбають про свої статки і виводять Україну за межі здорового глузду з дотримання елементарних вимог ядерної і радіаційної безпеки. Так, будівництво регіонального сховища для відпрацьованого ядерного палива АЕС України в зоні відчуження ЧАЕС створює негайну і невідвратно загрозу для всього населення України.

Не менш вагомою загрозою є стан справ у зоні відчуження ЧАЕС. Виокремлення ЧАЕС зі складу НАЕК Енергоатом у 2000 році і фінансування зупиненої станції з бюджету держави призвело до повної безвідповідальності експлуатуючої організації за ядерну установку до кінця її життєвого циклу. Це стало причиною того, що на проммайdanчику ЧАЕС не було здійснено жодного успішного проекту. Закордонні підрядники за неуспішне виконання проектів сплачують за позовом Єврокомісії штрафи, а замовники і інспектори від України – заохочення від власного керівництва. Можна з упевненістю говорити про те, що новий

безпечний конфайнмент ніколи не стане чинником безпеки для «Укрїття». Якщо він буде колись побудованим, то буде тільки заважати перетворенню ЧАЕС в безпечну систему.

Насправді найбільш необхідним завданням для України є будівництво геологічного сховища для прямого захоронення відпрацьованого палива ЧАЕС, високоактивних та альфа-випромінюючих радіоактивних відходів. А ще комплексу з поводження з РАВ продуктивністю не менше ніж переробка і захоронення 500 тис. куб. метрів низькоактивних РАВ і 8 тис. куб.м. середньоактивних РАВ на рік.

Все інше, що стосується будівництва нових енергоблоків АЕС, збільшення видобутку урану і будівництво підприємств ядерного паливного циклу не є можливим без встановлення балансу в утворенні радіоактивних відходів і темпів їх передачі у власність державі для негайної переробки і захоронення.

Щодо перспектив енергетичного господарства України важливо засвоїти, що динаміка світового розвитку уже поставила свої умови стосовно структури і сфери енергетичного попиту. Деякі сфери застосування енергії від централізованих джерел повністю замінюються локальними джерелами. Зокрема це системи освітлення вулиць, приміщень і реклами від акумуляторів, які вдень заряджаються від сонячних батарей. Це підігрів води для опалення і технологічних потреб від сонячних колекторів. Прогресивні технологічні і енергетичні розробки в багатьох галузях практичної діяльності і побуту знизять споживання первинної енергії ще на 25-30% за наступні п'ять років.

В Україні держава самоусунулась від опіки важливої енергетичної функції. Цією функцією є опалення житлових будинків. Від неефективного пічного опалення, яке у сільській місцевості ще домінує, і від недоплати якого щороку гинуть тисячі людей, перехід до сучасної системи кліматконтролю і акумульованого підігріву води може врятувати енергетичне господарство України від очікуваного колапсу. Але для цього варто державну функцію «забезпечення енергією» змінити на «надання енергетичних послуг».

Тільки такий шлях може бути зрозумілий широким верствам населення України. Всі інші обладки під гаслами створення елементів власного ядерного паливного циклу, зберігання відпрацьованого ядерного палива в зоні відчуження ЧАЕС, будівництво ядерних блоків для забезпечення експорту електроенергії, подовження експлуатаційного ресурсу енергоблоків і т.ін. є спробами впливу на малокомпетентне, в ядерному розумінні, керівництво України з метою отримання можливостей для маніпулювання державними коштами.

Всі спроби реалізації вищезазначених обладок будівництвом чогось іншого, ніж об'єкти для захоронення радіоактивних відходів, є шляхом катастрофи, наслідком якої може бути найчисельніші людські втрати в історії.

В. Усатенко

ЯКІ ДЕСЕРТИ НЕ ШКОДЯТЬ ФІГУРИ?

– Звичайно, жоден десерт не можна віднести до повністю дієтичних продуктів, – розповідає Олена Терешина, доктор біологічних наук, завлабораторією ліпідного обміну Російського геронтологічного науково-клінічного центру. – Всі вони готуються з калорійних інгредієнтів – борошна, масла, яєць, сметани і т.п. Для вибору найбезпечнішого для краси десерту уважно вивчіть етикетку.

По-перше, що менше компонентів входить до складу ласощів, то меншу шкоду він завдасть вашій фігурі. І по-друге, багато хто орієнтується вникливо на калорійність. Це помилка! Найшкідливіші десерти – з високим вмістом жиру. Саме вони відкладаються на талії і стегнах, важко засвоюються і негативно позначаються на роботі шлунково-кишкового тракту.

Що на солодке?

Якщо від десертів ви гладшаєте – то, просто не вмієте їх вибирати. Адже є ласощі, які можуть дозволити собі моделі, що навіть худнуть.

Найбезпечніші для фігури десерти – з прісного (пісного) тіста, основа якого – борошно, вода і рослинна олія. З прісного тіста готують штруделі і всілякі пірижки.

Калорійність не перевищує 200 ккал. Вміст жиру 1-2%.

Зефір і пастила готуються з фруктового пюре, цукру, білка і агару. У мармеладі міститься пектин – речовина, що знижує рівень холестерину в крові і благотворно впливає на роботу шлунково-кишкового тракту.

Калорійність близько 300 ккал. Вміст жиру – 0%.

Морозиво. Один з найзбалансованіших продуктів, піднімає тонус, активізує обмін речовин, легко засвоюється і чудово утамовує тягу до солодкого. Поволі перетравлюється і надовго залишає відчуття ситості. Чудово поєднується з кавою. З одного брикета завдяки різним добавкам можна приготувати безліч різноманітних десертів. Втім, варенням, горіхами, карамеллю краще не зловживати.

Калорійність – 150 ккал. Вміст жиру – 6-10 %.

Заварне тісто. Готується з води, вершкового масла, борошна і яєць. Достатньо легкий і нешкідливий для шлунку варіант. Заварне тісто – основа великої кількості десертів. «Коефіцієнт шкідливості» виробів із заварного тіста залежить від начинки. Найкорисніша – фруктова і сирна.

Калорійність – близько 300 ккал. Вміст жиру – 35%.

Печиво, вафлі, сухарі. Будь-які кулінарні вироби довгого зберігання містять ударну дозу цукру і жиру. Володіють нульовою поживною цінністю, але і

включають так звані трансжири – особливий вид ненасичених жирів, одержаних штучним шляхом. Вбудовуючись в клітини організму, трансжири перешкоджають повноцінному живленню клітин і сприяють накопиченню токсинів.

Калорійність – 450-550 ккал. Вміст жиру – 25-40%.

Пісочне тісто. Тісто, яке включає такі калорійні інгредієнти, як борошно, цукор, яйця, масло (маргарин) – найважче і некорисне. Пісочне тісто найчастіше глазурується шоколадним кремом, і стає зрозуміло, чому дієтологи не вітають пісочні солодощі.

Калорійність – 430 ккал. Вміст жиру – близько 45%.

Головний компонент листового тіста – вершкове масло (82% жирності), до якого додаються яйця і борошно. Якщо готове листове тісто ще намазати кремом (зазвичай використовують заварний, як в торті «Наполеон») виходить важкий і надкалорійний десерт, побалувати яким себе можна тільки у виняткових випадках.

Калорійність 400 ккал. Вміст жиру – 25,9%.

Бісквіт, для приготування якого потрібні тільки борошно, цукор і яйця, – ідеальний варіант. Це легкий, добре засвоєний, не дуже калорійний десерт. Ті, хто сидять на дієті, можуть заправити бісквіт сметанним соусом (сметана, змішана з цукровою пудрою) або шматочками свіжих фруктів. Іншим рекомендуємо «Пташине молоко», яке вважається добре збалансованим десертом.

Калорійність – 280 ккал. Вміст жиру 10-15%.

МИЮЧІ ЗАСОБИ ШКОДЯТЬ ДОВКІЛЛЮ ТА ЗДОРОВ'Ю

Деякі компоненти шампуню та інших побутових засобів для миття і чищення можуть бути джерелом формування канцерогенних речовин, що забруднюють воду. Навіть після проходження очисних споруд, інформує «УНІАН-здоров'я».

Дослідження Єльського університету та Американського хімічного товариства проливає нове світло на можливі екологічні джерела забруднювача води під назвою NDMA, дія якого вивчена не до кінця. Він є предметом занепокоєння працівників охорони здоров'я.

Відомо, що NDMA та інші нітрозаміни можуть утворюватися в невеликих кількостях під час дезінфекції стічних вод і в воді з хлораміну. Хоча нітрозаміни можна знайти в найрізноманітніших джерелах, в тому числі в м'ясних продуктах та тютюновому димі, в воді їх вихідні речовини раніше не знаходили. Тестування складу різних косметичних продуктів показали, що речовини, які називаються четвертинними амінами, що також містяться в побутових засобах для миття, відіграють важливу роль у формуванні нітрозамінів.

Лабораторні дослідження визначили, що при змішуванні з хлораміном деякі побутові засоби для чищення і продукти

парфумерії, в тому числі шампуні, засоби для миття посуду та пральні порошки, сприяли формуванню шкідливих NDMA. Екологи кажуть, що очисні споруди можуть видаляти деякі з четвертинних амінів, що утворюють ці небезпечні речовини. Втім четвертинні аміни, широко використовуються в кожному будинку в великих кількостях, можуть залишатися у воді і після очищення і мати негативний вплив на здоров'я.

ПРО ЗАГРОЗУ ЖИТТЮ В МІСТАХ

Понад 92% міських жителів дихають забрудненим повітрям. Щодня близько 100 дітей і молодих людей у віці до 25 років гинуть у результаті ДТП. Багато європейців страждають від нервових розладів, спричинених підвищеним рівнем міського шуму.

Про це йдеться в новій доповіді ВООЗ, приуроченій до Всесвітнього дня здоров'я.

Напередодні цієї події ВООЗ оголосила про глобальну кампанію з підвищення рівня громадської обізнаності про негативний вплив зростаючої урбанізації на здоров'я і спосіб життя людей в усьому світі. Експерти ВООЗ закликали місцеві органи державного управління і самих громадян звернути пильну увагу на проблеми здоров'я, що існують у містах, і вжити у зв'язку з цим активних заходів.

Наразі в містах проживає більше половини населення земної кулі. У європейському регіоні Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ) близько 70% населення проживає в містах.

Подальша урбанізація стане одним з найбільш актуальних викликів у галузі глобальної охорони здоров'я в ХХІ столітті. До 2030 року шість, а до 2050 року – сім з кожних десяти чоловік у світі будуть міськими жителями.

Урбанізація супроводжується багатьма проблемами в галузі охорони здоров'я, а також нездоровим способом життя, в тому числі пов'язаним з малорухомістю, курінням та зловживанням алкоголем. Городяни в більшій мірі схильні до ризику постраждати від дорожньо-транспортних пригод, інших видів травматизму, стати жертвами насильства і злочинності. Незаможні верстви міського населення непропорційно високою мірою страждають від різноманітних хвороб та інших проблем, пов'язаних зі здоров'ям.

“Зростання кількості міських жителів призводить до зростання нерівності. Для того щоб повернути назад цю тенденцію, представники місцевої та національних органів влади повинні розробляти стратегії, спрямовані на захист і зміцнення здоров'я городян, з урахуванням усіх чинників, таких як навколишнє середовище, охорона здоров'я, транспорт, освіта та міське планування”, – заявила директор Європейського регіонального бюро ВООЗ Жужанна Якаб.

Нагадаємо, у жовтні минулого року Американська Асоціація легеневих хвороб опублікувала інформацію про те, яку загрозу здоров'ю несе проживання в сучасних будинках і як з цим боротися.

ПОЧАТОК У ЗС №79(242)ТРАВЕНЬ 2010

Редакція газети подає публікацію про злочини проти людяності московських загарбників в Україні

УПИРИ. «СПЕЦОТРЯД НКВД»

Семен Чиснок

А я йому кажу – взнала.

– Я хотів тобі сказати, що вона вбита лежить близько шосе.

Я як почула ці слова, стала рвати на собі коси і головою битися об стіну... Біжу Острожцем і кричу: «Боже, Боже, що ж вони нарobili, стільки дітей посиротили. Біжу і падаю, добігла, де наша матір лежить... Глянула, летять ворони, то я впала на землю і не можу далі йти, рачки лізу до мами. Я як присунулась до неї – бачу лежить кінь забитий, а я подумала, що то ворони довбуть нашу маму. Дивлюсь, метрів за два лежить куча свіжої землі. Я присунулась до неї і гребу землю руками, дивлюсь мамині ноги. – Боже! Підійшло до мене начальство і питає: «Хто тобі сказав, що вона тут?!» А я наберу землі у руки і кидаю їм в очі. Той начальник боявся, що він сказав мені, де мати лежить убита. Він мені дякує за те, що я нічого не сказала. Говорить, що вони хотіли закрити це, бо стид великий нашому району, що замордували таку жінку, що вона стільки дітей вигодувала і на фронт післала воювати, він каже, що це стид для нашої советської власті за таку жінку.

Прийшла я додому, запрягаю коні і їду відкопувати маму. Приїхала і копаю. Приходить начальник і говорить до мене:

– Не копай, ходи зі мною!

– Що хочете робити зі мною, а я маму одкопаю і заберу!

– Пішли, приїхало начальство з Рівного!

Я йду за ним. Захожу, сидять такі мені немилі і говорять до мене: «Що, ти одкопуєш матір?». А я кажу: «Одкопую!»

– А ми обговорили, щоб не одкопувати її, хай там лежить собі.

Я питаю: «Що ви за одні, що не дозволяєте забрати матір?»

– Ми з Рівного, вище начальство.

А я їм кажу: «Не буде моя мати там на тому скотомогильнику лежати. Я є найстарша дочка, вона мене гляділа, і щоб я її не поховала – це мені великий гріх!» Забралася і пішла. Іду додому. То не ровенські начальники були, то острожецькі бандити. Думаю, з чого почати і нехай мені Бог допоможе. Пішла пи-

тати, де живе обласний прокурор. Допиталася. Приїхала до нього і розповіла все про маму. Він питає, з якого району і яке село, а потім каже: «Ідь додому!» Я поїхала. Прийшла додому, тільки сіла, аж входить міліція в хату.

– Збирайся, поїдеш з нами в Острожець!

– Не поїду я з вами!

Аж входить фірман в хату і каже до мене: «Не бійся, збирайся і їдь, бо приїхало з Рівного велике начальство». Я його послухала. Коли приїхала та подивилася на них, то мене страх взяв. Закликають мене в кабінет і говорять:

– Де твій чоловік?

– На фронті, – відповіла я.

– Ти правду кажеш, а може, в бандерах? А письма маєш?

– Нема, кажу, погоріли.

– Нам доказують, що брати у бандерах! Ну що ж, брати у бандерах, то не жалко нам її, що убита.

– Розпишись, що вони на фронті! І я розписалась.

– Як то буде правда, що вони в бандерах, то тобі буде так само, як і матері.

Три дні і три ночі робили допрос. Як кінчили допрос, то сказали мені вийти, я вийшла. Входить дохтора і говорять між собою, а мені все чути через двері. Вони кажуть: «От якісь документи коло неї були». Беруть і дивляться. Були біля мертвої матері письма від двох синів і мого чоловіка. Була благодарність з Москви, що багатодітна мати, і що чоловік та три сини і зять загинули на фронті. І лікарі говорять, що при советській власті треба карати того, хто сказав, що сини у бандерах.

Беруть мене, закликають і говорять до мене: «Уже матір откопали. Були там документи. Уже зробили труну, тільки не знаєм, що з тобою робити, чи тобі показати, чи самі поховаєм. Дохтора говорять, щоб з тобою не було погано, бо тобі посивіє голова. Ще ти щаслива, бо говорять дохтора, що могла у той час з ума тронутись, або розрив серця получить». А я кажу, що вже гірше не буде, як було. Я вас прошу, дайте мені на своїй могилках поховати.

– Не дамо, бо будуть всі люди сходитися. Нам позор. Ми самі поховаємо її, ми уже могилу викопали...

Мені говорять: «Ходи, покажемо тобі маму». Іду я за ними, стоїть труна, мати у труні лежить накрита. Відкрили віко, я схилилась на материнські груди і більш нічого не пам'ятаю. Взяли мене прийняли і не знаю, як вони її поховали. Була тітка Параска, то її показали. У неї була вирізана щока, очі виколоті, руки викручені і права нога викручена. Страшні муки наша мама перенесла від енкаведистських убивць, тільки не знаю, за які гріхи...»

27 березня 1945 року Устимчук.

Копія: Прокуратура ССРСР Г-ну Устимчуку Радиону Несторовичу Прокуратура Ровенской области с.Залисочное, Киверцовского р-на 29.12.89 г. №13/2462 89 Вольнской области

На ваше заявление вторично сообщая, что начальник Острожецкого районного отдела НКВД Пиканов Тимофей Леонтьевич, 1902 года рождения, по вине которого была убита ваша мать Устимчук М. И., в 1945 году был осужден военным трибуналом войск МВД Ровенской области к 10-ти годам лишения свободы.

Другими данными прокуратура Ровенской области не располагает, поскольку дело в отношении Пиканова хранится в центральном архиве Министерства обороны СССР, г. Подольск, Московской области.

Прокурор следственного отдела Прокуратуры Ровенской области В. П. Мацешук

Такі нелюдські методи, що застосовували більшовики проти невинного українського народу, є злочином і ганебним бандинизмом. Та навіть такі жорстокості катів не знищили український національно-визвольний рух, не поставили наш народ на коліна. Навпаки, ще сильнішим став ідейний гарт та фанатизм, який просякнув повстанців та революціонерів і не дозволив лякатися найжахливіших тортур, викликав ще більшу ненависть до завойовників та ще тісніше зблизив повстанців з українським народом. Цей рух набув ще більшого співчуття і розуміння як серед народів СРСР, так і сусідніх народів поза його межами. Цього стремління нашого народу неможливо було зупинити жодному терору, ні найзлочиннішим планам, ні найпідступнішим хитроцям більшовицьких окупантів. Народ боровся і бореться за свою Самостійну Українську Державу, проявляючи нечувані героїчні подвиги...

Боролося майже кожне село Західної України, майже кожна хатина, кожний хутір, кожний порядний громадянин і патріот своєї землі...

РИТМ МУЗИКИ ДІЄ НА НЕМОВЛЯТ СИЛЬНІШЕ, НІЖ ЛЮДСЬКА МОВА

Немовлята у віці від п'яти місяців до двох років здатні реагувати і навіть рухатися у відповідь на ритм музики, причому він діє на них сильніше, ніж людська мова.

Це встановили під час дослідження фінські й британські вчені, описавши результати своєї роботи в журналі Proceedings of the National Academy of Sciences.

Автори дослідження, доктор Марсель Зентнер з британського університету Йорка і його фінський колега Томас Ерола з університету міста Юваскула вирішили з'ясувати, наскільки рано проявляється у дітей здатність координувати рухи у відповідь на ритмічні звуки.

Вони провели експеримент за участю 120 дітей у віці від п'яти до 24 місяців. Спочатку діти слухали різні ритмічні і музичні звуки, в тому числі рівномірні удари в барабан. Потім для них звучала мова. Протягом усього експерименту рухи дітей фіксувалися за допомогою тривимірної техніки відстеження руху – технології 3D motion capture.

"Наше дослідження показало, що ритм викликає у немовлят більш сильну реакцію, ніж інші параметри музики, такі як мелодія", – сказав Зентнер, слова якого наводяться в повідомленні університету Йорка.

Виявилося також, що діти реагують на зміни ритму: якщо він частішав, рухи теж прискорювалися.

"Ми також виявили, що чим краще діти могли синхронізувати свої рухи з ритмом музики, тим більше вони посміхалися", – додає Зентнер.

Вчені відзначають, що їх спостереження підтверджують наявність природженого механізму, що встановлює зв'язок між рухом і більш прийнятним

на слух ритмом. На їхню думку, цей механізм у предків людини міг виконувати функцію встановлення соціальних зв'язків.

ХАРЧУВАННЯ У ФАСТ-ФУДАХ ПОРУШУЄ ПСИХІКУ

Вчені довели, що харчування в ресторанах швидкого обслуговування може бути не тільки шкідливим для здоров'я, але також порушувати психіку людей, роблячи їх нетерплячими і такими, що прагнуть до миттєвого отримання задоволення.

Свою роботу вчені з Канади опублікували в журналі Psychological Science.

Автори дослідження показали, що нетерплячість відображається в повсякденній фінансовій поведінці людей, які віддають перевагу отриманню миттєвої, але невеликої фінансової вигоди, ніж відкладеному, але набагато більшому платежу.

"З огляду на роль фінансової нетерплячості в сучасній економічній кризі, ми повинні враховувати не тільки калорії при розгляді наслідків розвитку індустрії швидкого харчування, оскільки вона впливає на нашу повсякденну психологію і поведінку в набагато ширших сферах діяльності, ніж ми могли припускати досі", – сказав Чень Бо Чжун, співавтор публікації з Університету Торонто, слова якого наводить прес-служба Ротманівської школи менеджменту при цьому навчальному закладі.

Автори дослідження показали, що початкова ідея швидкого харчування: задоволення потреби в їжі максимально швидко для того, щоб не відволікатися від інших повсякденних завдань та роботи, змушує людей також купувати інші продукти, як повинні заощаджувати час (наприклад шампуні два в одному), і, що найбільш важливо, знижує їх бажання зберігати та накопичувати.

"Ми виявили, що навіть неусвідомлювана самими людьми взаємодія символів індустрії швидкого харчування збуджує в них почуття поспіху і нетерплячості, незалежно від контексту", – додав Чжун.

У своїй експериментальній роботі група вчених провела три типи експериментів. На першому добровольцям демонстрували символ індустрії швидкого харчування: золоту літеру "M" на тлі червоного поля, що є емблемою McDonald's, протягом декількох мілісекунд, так що люди не встигали зро-

зуміти, що саме вони бачать. Це призводило до того, що в ході подальшого виконання завдання з прочитання тексту ці добровольці виконували завдання помітно швидше від контрольної групи учасників експерименту, незважаючи на те, що необхідності в цьому не було ніякої.

У другому експерименті вчені показали, що спогади про відвідування ресторану швидкого харчування примушували добровольців вибирати із запропонованого вченими набору ті предмети, які є повсякденними продуктами для економії часу в процесі особистої гігієни та інших подібних справ.

В останньому експерименті аналогічне першому спостереження за логотипами компаній швидкого харчування змушувало добровольців віддати перевагу в кінці експерименту невеликій, але миттєвій винагороді за участь, ніж відкладеному, але істотно більшому платежу.

"Індустрія швидкого харчування може навіть впливати на сприйняття відпочинку, покликаною дати людині розслаблення і релаксацію, крізь призму нетерплячості", – підсумував Чжун.

ЗЕМЛЯ ПЕРЕНАГРІЄТЬСЯ

Поточні зобов'язання країн зі скорочення викидів парникових газів не дозволять обмежити глобальне потепління у XXI столітті двома градусами за Цельсієм, як це передбачає Копенгагенська угода, йдеться в дослідженні німецьких учених.

Копенгагенська угода, підписана на конференції зі зміни клімату в столиці Данії в грудні 2009 року, передбачає утримання глобального потепління в межах двох градусів Цельсія за XXI століття. Це передбачається зробити за допомогою переходу на нові, екологічно безпечні технології, поновлювані джерела енергії, а також через вже наявні ринкові механізми скорочення викидів, передбачені Кіотським протоколом.

Мальте Майнсхаузен з Потсдамського інституту досліджень впливу на клімат і його колеги вважають, що "мізерні" зобов'язання, які взяла на себе країна в рамках Копенгагенської угоди, не дозволять досягти цієї мети. Імовірність того, що до 2100 року температура підніметься більше, ніж на три градуси Цельсія, за їхніми оцінками, вища 50%.

Усього, за оцінками експертів, тільки Японія і Норвегія запропонували дійсно значущі інтервали: зниження щодо рівнів 1990 року на 25% і 30-40% відповідно.

Смакотинка

Налисники з сосисками

12 сосисок, 100 г твердого сиру, столова ложка гірчиці, сире яйце, мелені білі сухарі, сіль, перець, нарізана зелень петрушки. Тісто: півтори склянки молока з водою, 5 столових ложок борошна, сире яйце, сіль. 3 борошна, яйця і молока замісити тісто, посмажити налисники (12 штук). Сосиски (без шкірки) надрізати вздовж, надрізи змастити гірчицею і вставити в них скибочки сиру. До збитого яйця додати решту сиру, стертого на дрібній тертці, і петрушку; масу посолити, поперчити й вимішати. Змастити налисники, обгорнути ними

сосиски. Вироби обкачати в сухарях та обсмажити у великій кількості жиру. Подати гарячими. Окремо приготувати салат з огірків або капусти.

